

Гъатхэмрэ Иофшлэнымрэ я Мафэклэ тышъуфэгүшлэ!

ТЫЗЭКЪОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

№№ 74-75 (20838)

2015-рэ илъэс

МЭФЭКУ

МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 30

кышхэгъагъу икыи
нэмык кэбэрхэр
тиссйт икышхэгъу
WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствоэ игъэзет

ПАРЛАМЕНТЫМ ия XLVI-рэ ЗЭХЭСЫГЪУ

Псыыгъыплэр гумэклыгъончъэп

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм тыгъуасэ, мэлылфэгъум и 29-м, зичэзыу зэхэсыгъо илагъ. Ащ хэлэжыагъэх АР-м и Лышхъэу Тхьаклушынэ Аслъан, Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, УФ-м и Къэралыгъо Думэ и депутатэу Натхъо Разыет, АР-м и Апшъэрэ Хыкум и Тхьаматэу Трэхъо Аслъан, АР-м ипрокурор шхъалэу Василий Пословскэр, Конституционнэ Хыкумым и Тхьаматэу Лыхъэтыкыо Аскэр, нэмыкхэр.

тегушылэх, ау нахышлэм ылъэныкыоклэ джыри зэхэныкыныгъэ фэхъугъэп.

Псыыгъыплэм кызылэныуытырэм ипроцент 90-рэ фэдизыр Адыгеим кы- хахъэ нахъ мышлэми, ар гъунэгъу краир ары зыгъэлорышлэрэр, шыклагъэхэм ядэгъэзыжынын фэгъэзагъэр. Ащ фэшл Пшызэ бассейн псы гъэлорышлэплэм ипашъу Геннадий Саловымрэ федеральнэ къэралыгъо унитарнэ предприятиеу «Краснодар псыыгъыплэм» ипашъу Ген- надий Никифоровымрэ зэхэсыгъом кы- рагъэблэгъагъэхэу кыгушылагъэх. Крас- нодар кыкыгъэ пашэхэм псыыгъыплэм республикэм зэрар кыфимыхыным епхыгъу зэшлэхэрэр мымакыу ары кызыралауагъэр. Пчъагъэхэмклэ кыау- шыхъатыжыныз, ашлагъэмрэ гухэлъэу ялэхэмрэ ашагъэгъозагъэх. Ахэм ягушы- лэхэм уакыпкырыкылымэ, зыпари шынагъо цымылэ фэдэу кыпцэхъу. Псыхъо- хэм ягъэкъэбзэн, нэпкы- хэм ягъэптытэн ыуж итхэу, ащ пае сомэ миллиони 104-м ехъу кыфатлупшы- гъу, 2020-рэ илъэсым нэс Иофшлэнхэр зэшлэхэрэр ары кызыралауагъэр, нэ- мыкыу гухэлъэу ялэри маклэп. Ау АР-м и Лышхъ- хыи, депутатхэми ахэм адырагъэштагъэп.

— Псыыгъыплэм ипроцент 90-рэ фэ- дизыр Адыгеим кыфэгъэзагъэ нахъ мышлэми, илъэс 40-м ехъугъу фэдэ зыпари кытфыхырэп, ары паклошъ, зэрарэу цыфхэм кыфыхырэп мыу- хыжъ, — кылауагъ АР-м и Лышхъэ. — Псыыгъыплэр краим егъэфедэ, цыф- хэр псэу зэшлэхэр ащ кыареты, мэкы- мэщым ыкыи нэмык хызмэтхэм ащегъэ- фэдэ, ау зэрары Адыгеим кыфэгъэ- загъэ мэхъу. Ащ дедгъэштэн тлэкы- штэп. Мы Иофшлэм игугъу зытшырэр бэшлагъэ, гъунэ горэ фэхъунэу цыт.

«Краснодар псыыгъыплэм» ипашъу упчлэбэ фygъэзагъэ, нэужым ащ ипшъэ- рылхэр икыу ымыгъэцаклэхэу, а лэнатлэм лутыныр темыфэу зэриллы- тэрэм кыкыгъэштхыгъ. Псыыгъыплэм ипашъу кылорэмрэ Иофхэм язытет

шыпкыэрэ лъэшэу зэрэзеткыхэрэм кыкылагъэштхыгъ. Краснодар псыыгъыплэр республикэм кыфэгъэзэжыным клэщакло зэрэфэхъуштхэри кылауагъ. Нэужым мыщ епхыгъэ Иофхъэбзэ гъэнэфэгъу АР-м иминистрэхэм я Кабинет, комиссиу Къэралыгъо Советым — Хасэм щызэ- хашагъэм, прокуратурэм, нэмык кыулы- кыуэхэм зэшлэхын фаехэр кызышхыгъэ- нэфэгъэ унашъор аштагъ. АР-м и Лышхъ- хэ депутатэу кыгушылагъэхэм кы- хагъэшыгъэ пстэури ащ хагъэжыжы- нэу кыарылауагъ.

Ащ ыуж депутатхэр тегушылагъэх ыкыи шъэф шыкылэм тетэу амакыэхэр фа- тыгъэх Елена Матвеевар АР-м и Лытэкло-уплэкылоко палатэ итхьама- тэу гъэнэфэгъэным. Депутатхэм яна- хыбэм ащ дырагъэштагъ.

Атегушылагъэх ыкыи аштагъэх лэхъ- зэхэлъ псэолъэшным хэлэжыэхэу унэ- хэм яшылкыи зыпшъэрылхэр зымы- гъэцклагъэхэм апкы кыкыкыкыи зэрар зышылгъэхэм лэпылэгъу ятыгъэным, къэ- лэгъэпсыным, 2015-рэ илъэсым телы- тэгъэ республикэ бюджетым, чыплэ референдумым, чыгу зэфышытыклэхэм ягъэлорышлэн, шьон пытэхэм ялугъэклэн афэгъэхыгъэ хэбзэгъуэцугъэхэм зэ- хыкыныгъэхэр афэшлыгъэнхэм яхы- лэгъэ законопроектхэр. Джащ фэдэу АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм е нэмык субъектхэм яхэбзэихъухэ кыулыкыуэр клэщакло зыфэхъугъэ за- конопроектхэм, джэпсалъэхэм ахэпльа- гъэх ыкыи адырагъэштагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтхэр А. Гусевым
тырыгъэх.

Жьоныгъуаклэм и 1-р — Гъатхэмрэ Иофшлэнымрэ ямэфэклэ

Адыгэ Республикэм щыпсэхуэу лытэныгъэ зыфэтшылхэрэр!
Тичыплэгъу лъаплэхэр!

Гъатхэмрэ Иофшлэнымрэ ямэфэклэ пае тышъуфэгүшлэ!

Жьоныгъуаклэм и 1-м тыхэгъэгу щыпсэурэ цыфхэр эклэ, лъапкыу кызыхэкыгъэхэм, динэу алэжырэм, политикэ еплъыкыу ялэхэм ямыллы- тыгъэу, зэрэпых. Ти Хэгъэгүшхо — Урысые Федерациер джыри нахъ зэ- тегъэпсыхъагъэ хъуным ахэр фэла- жъэх.

Адыгеим итарихъ тичыплэгъухэм Иофшлэнымкыи ягъэхъагъэхэм япхыгъэ нэклубгъо шлэгъуабэ хэт. Лэжъэкло хъупхъэхэм ацлэ тчыгыушэрэп, шэны-

гъэ куурэ опытышхорэ зилэ тивете- ран лъаплэхэр ренэу тичысэштхы.

Тиреспубликэ ыкыи тыхэгъэгу зэ- рэпсауо социальнэ-экономикэ хэхъо- ныгъэ зэрашыштым эклэми гуеты- ныгъэ фытлэу тыфэлэжъэн фае.

Тичыплэгъу лъаплэхэр, тыгу кыд- делэу эклэми тышъуфэлъало псау- ныгъэ пытэ шъуилэнэу, дунаир ма- мырэу, шлэм шъушымыкыу шъупсэ- унэу. Мы мэфэклэ шлагъом насып, гу- шуагъо кышъуфыхыненэу, гъэхъэ- гъаклэхэм шъуакыфилэтынэу шъу- фэтэлэ!

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТХЪАКЛУШЫНЭ Аслъан
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Мэлылфэгъум и 30-р — мэшлогъэклосэ кыулыкыу илофышлэхэм я Маф

Адыгэ Республикэмкыи мэшлогъэклосэ кыулыкыу илофышлэхэм
ыкыи иветеранхэу лытэныгъэ зыфэтшылхэрэр!

Шъуисэнэхъат епхыгъэ мэфэклэм пае тышъуфэгүшлэ!

Шъо Иоф кыинэу жъугъэцаклэрэм епэсыгъэ лытэныгъэ обществэм кышыфашы. Анахъ чыплэ зэжъу ифэгъэ цыфхэм лэпылэгъу шъуафэхъу- зэ, шъузышхъамысыжъу ахэр къэгъэ- нэжыгъэнхэм шъуфэбанэ.

Блэнагъэу шъухэлъым, ренэу шъуи- шуагъэ яжъугъэклэным шъузэрэфэ-

хъазырым, опытышлурэ лэпэлэсэныгъэ инрэ зэрэшъуилэхэм кыахэкыу Ады- геим тапэкли шъузэрэфэлэжыштым тичыхъэ телъ.

Мэшлогъэклосэ кыулыкыу илофы- шлэхэу ыкыи иветеранхэу лытэныгъэ зыфэтшылхэрэр, эклэми тышъуфэлъало псауныгъэ пытэ шъуилэнэу, гъэхъагъэ- хэр шъушлынхэу, дунаир мамырэу, шлэм шъушымыкыу шъупсэунэу!

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТХЪАКЛУШЫНЭ Аслъан
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Футбол

«Ангушт» Назрань — «Зэкъошныгъ» Мыекыуапэ — 2:4.
Мэлылфэгъум и 29-м Назрань щызэдешлагъэх.

МАМЫРЫКЪО
Нүриет.

70

ТЕКІОНЫГЪЭМ ия 70-рэ ИЛЪЭС ФЭГЪЭХЫГЪ

Лыхъужъхэр егъашлэм тыгу илъттых

Хэгъэгу зэошхор зауhyгъэр шлэху илъэс 70-рэ хъуштми, ащ цыфхэм агу тыркъоу тырищэгъэр джы кызынэсыгъэм кыжыгъэп, я Хэгъэгу кыаухъумзэ дзэкъллхэм лыхъужыныгъэу зрахъагъэр лэужхэм ащыгъушэрэп.

Пый жъалымыр кызынэсыгъэм, советскэ цыфхэр зыч-зыпчэгъоу зэкъоуцагъэх. Советскэ дзэкъллхэу, тичыплэгъухэри ахэм зрахэтэу, заом иапэрэ мазэхэм псэемыблэжыныгъэрэ пытагъэрэ кызыхэгъагъэхэм ацлэхэр тарихым хэхъагъэх.

Нэмыц фашистхэр тыхэгъэгу кызырэтэбэнагъэхэм фэгъэхыгъэ кызбарыр радиомкэ залъагъэлэс нэуж кыалэхэм, кыа-джэхэм адэс ныбжыкълэхэми, зыныбж хэкълотагъэхэми, колхозникхэми, кыулыкъушлэхэми Дзэ Плыжыым ащэным кълэлъухэу жъугъэу военкоматхэм зафагъазэу аублагъ.

иапэрэ мэзи 3 — 4-м Адыгеим щыц нэгырэ мин 20-м еху дзэм ащагъ, ахэм псэемыблэжъэу я Хэгъэгу гупсэ ишъхьафитыныгъэ кыаухъумагъ.

Баренцево хым кыщегъэжъагъэу хы Шуцлэм нэсэу хэгъэгу игынапкъэхэм якъэгъэгъунэнккэ зэо пхъашэу щылагъэхэм Адыгеим икыгъэ дзэкъллхэри ахэлэжъагъэх. Я 6-рэ Чонгарскэ кээзэкъ шыудзэм хэтэгъэ Петр Шендрик (станицэу Джаджэ щыц) 1941-рэ илъэсым мэкъуогъум и 22-м Советскэ Союзымрэ Польшэмрэ ягъунапкъэ дэж пыйхэм шапэуцужыгъагъ. Нэужым Сталинград, Курскэ ду-

Юсыф, Келермесскэ щыц Иван Колесниковыр, Натырбые щыц Николай Марченкэр, Пчыхьалыкълуае щыц Шхъаплэкъо Мышьэост Брест дэж щыклогъэ заохэм ахэлэжъагъэх. Брест ипыталэ кээзыухъумагъэхэм ахэтэгъэх противотанковэ арtdивизионим ивзвод икомандирэу, пэнэхэс кълэу Бастэ Аюбэ, Тэхъутэмыкье районим щыцхэу Шхъэлэхэо Юсыф, Дэрбэкъо Чэлэмэт, Шхъэтум Мухъарбий. Бастэ Аюбэрэ Шхъэлэхэо Юсыфрэ а заом щыфэхыгъэх. Аюбэ исурэт Брест ипыталэ имузей члэлъ. Львов дэж щыклогъэ заохэм Пэнэжыкълуае щыц Хъут Хъаджындрьсэ ахэлэжъагъ. Тигъунапкъэхэр кыагъэгъунэзэ пыйм пхъашэу пэуцужыгъэхэм Блэщэпсынэ щыц Тхъагъу Зэбыт ахэтэгъ. Украинэмккэ Ивано-Франковскэ хэкъум ит кыа-джэу Цвитово шхъафит ашлэжыгъэ 1944-рэ илъэсым бэдзэогъум и 28-м ар фэхыгъэ. Еджэркъуае щыц сержантэу Псэпытэ Кыасптрэ Мамхыгъэ щыц Хабэкъо Ахьмэдрэ Белоруссием игынапкъэхэр кээзыгъэгъунэрэ дзэхэм, нэужым Белоруссием ипартизанхэм ясатырэхэм ахэтэу зэуагъэх.

Хъатикълуае щыц Матыйж Кушыку Белоруссием икълэу Гомель дэж апэу нэмыц те-хакълэхэм шалууплэгъагъ. Ипулеметккэ фашист бомбардировщикыр кызырэрютэхыгъэм пае медалэу «За отвагу» зыфилорэр кыфагъэшъошагъ. Тэхъутэмыкълуае

щыц Ацумыжъ Юсыф Витебскэ хэкъумккэ Полоцкэ илэгъо-благъо пыйм пхъашэу щезуагъ. Летчикэу Нэгъой Мухъамэт лыхъужыныгъэ зэрихъэзэ Ленинградскэ фронтым щыфэхыгъ.

Фашист Германием Пшы-зэ шлопырым лэжыгъэ бэгъуагъэ кызырэтэбэнагъэхъырэр кыдилытэзэ, заор зырегъажъэм ащ икэкълуаплэхэр игъэкълотыгъэу кызыфигъэфедэ шлоигъуагъ. Ау пыйм игухэлъ кыдэхъугъэп. Советскэ цыфхэр зыч-зыпчэгъоу зэкъоуцагъэх, тылыри агъэпытагъ. Колхозхэм ятракторист, ком-

А 1-рэ танк дивизион иартиллерийскэ дивизион инаводчикэу Абэдзэ Кушыку зыхэтэгъэ дивизионыр Ленинград дэж, Гатчинэ илэгъо-благъо, пыйм итанкхэм шапэуцужыгъагъ. Инженер дзэхэм ахэтэгъэ Даур Кыасимэ Ленинград икэкълуаплэ мэхъанэ-шхо зилэгъэ понтонхэмрэ паромхэмрэ ягъэпсын илахышлэ хышыхъагъ. Станицэу Кужорскэм щыц кълэлэгъаджэу Василий Костиным я 125-рэ шхончэо дивизион хэтэу 1941-рэ илъэсым итыгъэгъазэ кыщегъэжъагъэу Ленинград пыйм щыухъумагъ. Едэпсыкълэжыгъэм щыц Жэнэ Аслъанчэрий Амыр-занэ ыкълори кыадыхъэгъэгъэ Ленинград шылагъ. А. Жанэр 1940-рэ илъэсым илоныгъу ары дзэм защагъэр, я 245-рэ шхончэо полкым ипулеметчикыгъ.

СССР-м щыпсэурэ лэпкъхэм кыахэкълэгъэхэм ягъусэу Адыгеим икыгъэхэри, тыхэгъэу ишъхьафитыныгъэ кыагъэгъунэзэ, зэо пстэуми ахэлэжъагъэх.

1941-рэ илъэсым икымафэ Джэджэ районим щыц Надя Малеевар апэрэу Москва дэж пыйм щыпэуцужыгъагъ. Москва кээзыухъумагъэхэм ахэтэгъэх Мыекълуапэ щыцхэу Сергей Саркисовыр, Федор Мягкэр, Федор Неводничэр, Петр Степаненкэр, Федор Коваленкэр, Павел Бобровыр, Марина Филиппенкэр, Адэмые щыц Нэгъой Олэгъэй, станицэу Дагестанскэм щыц Андрей Осыповыр, Фэдз щыцхэу Пшы-хъож Мурадинрэ Шэлбэе Мэзанрэ, Пэнэхэс щыц Шхъа-кълумэдэ Махьмуд, Тэхъутэмы-кълуае щыц Плыхъурэе Ахь-мэд, Лъэустэнхъаблэ щыцхэу Григорий Кошаковыр Бжы-хъэкъо Кыымчэрийрэ, селоу Белэм щыц Иван Беловыр, Еджэркъуае щыц Пшыжъ Пшы-мафэ, Пэнэжыкълуае щыцхэу Ехъулэ Юсыфрэ Хъабэхъу Иб-

СССР-м щыпсэурэ лэпкъхэм кыахэкълэгъэхэм ягъусэу Адыгеим икыгъэхэри, тыхэгъэу ишъхьафитыныгъэ кыагъэгъунэзэ, зэо пстэуми ахэлэжъагъэх.

Лесомебельнэ комбинатим илофышлэ ныбжыкълэхэу Коро-стелевар, Герасевар, Полтав-скэр, Здвижковар, Богдано-вар Дзэ Плыжыым исатыр-хэм ахагъэхъаным кълэлъуштыгъэх. Джащ фэдэу фронтым лухъэ зышлоигъохэм ятхылъхэр жъугъэу райвоенкоматхэми кълалукълэщтыгъэх. Хъатикълуае щыц Цуамыкълэ зэшпхъухэу Любэрэ Катерэ Дзэ Плыжыым хахъэхэ ашлоигъоу Красногвар-дейскэ райвоенкоматим зы-фагъэзэгъагъ, ахэм медсест-рау Юф ашлэн зэралэкълыштыр ятхыгъэ кыщалоштыгъ. Пэнэ-хэс щыц Баджэ Джантыгъэ, Нэтыхъуае щыц Хъагъур Ан-заур, Мамхыгъэ щыц Хъорэлл Аскэр, Мыекълуапэ щыцхэу Петр Дриженкэмрэ Мария Сер-покрыловарэ, Хъатикълуае щыц Шыкълэ Хызыр ыккы нэмыкълхэр агу кызырарилорэм тетэу фрон-тым лухъэгъагъэх.

Лэжыакълэхэм ямитинг-хэм, пэублэ парторганизацие-хэм, кълэджэ Советхэм зэха-щагъэхэр хэкъум ирайон пстэу-ми ашыкълуагъэх. Хэкъум партор-ганизациемрэ оборонэмккэ Мые-кълэпэ кълэлэ комитетымрэ япа-щэу Адыгеим ихъызмэт, ипо-литикэ, икультурэ щыланэгъэ зэо лэжъаным епэсыгъэу нэ-мыкълэу агъэпсэу рагъэжъагъ. Кыулыкълэу зыхыныу зытефэхэ-рэр дзэм щэгъэнхэм лэжэу аналэ тырагъэтыштыгъ. Заом

гам ашыклогъэ заохэм ахэлэ-жъагъ, Болгарииер, Польшэр шхъафит зышлыжыгъэхэм ахэ-тыгъ, изэо гъогуккэ Германи-ем нэсыгъ. Ащ Быракъ Плы-жыымрэ Жьогъо Плыжыым-рэ яорденхэр кыфагъэшъо-шагъэх, Текълонгъэм и Пара-дэу Москва и Краснэ пло-щады щыкълуагъэм хэлэжъагъ.

Мыекълуапэ щыц лейтенант ныбжыкълэу Всеволод Лапчук противотанковэ дивизионим хэтэу Перемышлэ илэгъо-благъо мэкъуогъум и 23-м пыйм щы-пэуцужыгъ. Аскъэлэе кълэу танкистэу Гедыоджэ Сахьидэ псыхъоу Березинэ дэж нэ-мыц бронетранспортер заулэ щызэхикълутагъ.

Къуаджэу Лъэустэнхъаблэ щыц Григорий Кошаковыр (ыужккэ Шытхъум иорденхэр кызыфагъэшъошагъэр), Тэхъутэмыкълуае щыц Лэупэккэ

байнер анахь дэгъухэр фрон-тым зэрэлухъагъэхэми, лэжы-гъэр игъом аугъоижыын алъэ-кыгъ. 1941-рэ илъэсым шы-шхъэлум и 11-м советскэ Информбюром кызыретыгъа-гъэмккэ, Адыгэ хэкъум икол-хозхэм мэфэ 12 — 15-ккэ нах пасэу лэжыгъэм илухыжыын аухыгъагъ, натрыфыр, тыгъэ-гъазэр, нэмыккэ мэкълумэщ куль-турэхэр къралыгъом лэккэ-гъэхъэгъэнхэмккэ планым бэккэ кырагъэхъуагъ.

Смоленскэ пэблагъэу, Ельнэ илэгъо-благъо, станицэу Хан-скэм щыц Я. Двадненкэмрэ Пэнэжыкълуае щыц Нэныжъ Юсыфрэ автотранспорт бата-

Заом иапэрэ мэзи 3 — 4-м Адыгеим щыц нэгы-рэ мин 20-м еху дзэм ащагъ, ахэм псэемыблэ-жъэу я Хэгъэгу гупсэ ишъхьафитыныгъэ кыа-ухъумагъ.

лыоним хэтхэу фронтым лутхэм цэ-гынхэр шалэкълагъахъэщты-гъэх, улагъэхэр госпитальхэм алъагъэлэсыштыгъэх. Адэмые щыц лейтенантэу Чыназыр Аюбэ Смоленскэ дэж щы-клогъэ заом хэлэжъагъ. Мые-кълуапэ щыц Михаил Ткачен-кэр а заом щыфэхыгъ. Крас-ногвардейскэ районимккэ кы-тырэу Пустоселовым щыц Василий Агиенкэр 1941-рэ илъэсым ибжыкълэ Ленинград пэмычыжъэу хы лъэсыдзэм ия 72-рэ бригадэ хэтэу апэрэу пыйм пэуцужыныу хъугъэ. Ыужккэ Шытхъум иордениш ащ кыфагъэшъошагъ. Моряххэу Николай Геривенкэр, Д. Здвиж-ковыр, станицэу Джаджэ щы-щэу, кыухъэм икомандирэу Па-вел Чаловыр, Тульскэм щыцхэу Николай Ложжинымрэ Иван Жерноклевымрэ, Хъакурынэ-хъаблэ щыцхэу Сетэ Юсыф, Дзыбэ Рэмэзан, Даур Кыасим, Кълуай Хысэ, Жэмадыкълэ Хъа-мед, Аульэ Тыркубий, Лэу Хъа-сан, Кобл Кыасим, Цэй Къан-даур Смоленскэ дэж щыклогъэ заохэм ахэлэжъагъэх.

рахымэрэ, Кошхъаблэ щыц-хэу Дэгъу Шыхъамбий, Бжыж Мухъамэд, Кълурашынэ Исма-хыл, Хъакурынэхъаблэ щыц-хэу Андырхъо Хъэсанрэ Даур Нэкъаррэ, Джэдджэ районим щыц Сидор Бороновыр, Теу-цожэ районим щыцхэу Кылккэ Мэджыдэ, Дзэлл Нурдин, Хъа-кълуай Бэчмызэ, Шхъэлэхэо Хъарун, Тульскэм щыц Захар Наконечнэр, Хъатикълэе совхо-зым щыц Иван Синченкэр, Хъатыгъужыкълуае щыцхэу майорэу Шъаукълэ Хъамедэрэ Брантл Рэмэзанрэ, Улапэ щыц Нэфышлэ Аслъан, совхозэу «Тру-дым» щылажъэщтыгъэ Миха-ил Вечерскэр, Кошхъэблэ рай-онимккэ селоу Вольнэм щыц Николай Киричковыр, Мые-кълэпэ былымгъэпцэрыплэ со-вхозэу N 8-м кыкылыгъэ Петр Черкасовыр, Штурбинэ щыц Н. Дорошенкэр ыккы нэмыкк-хэр.

ДЭРБЭ Байзэт.
Тарихь шлэныгъэхэмккэ кан-дидат.

(Джыри кыккълэпкълошт).

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

Ю. Стлашъур Москва рагъэблагъэ

ХудожествэхэмкIэ Урысые академием иушэтынхэм атегъэпсыхьагъэу искусствэмрэ архитектурэмрэлэ ЮНЕСКО-м и Дунэ кафедрэ хэлажъэзэ, 2015-рэ ильэсым жьоныгуакIэм и 10 — 12-м Дунэ зэлукIэгъоу «Хэхьоныгъэм ылапсэр Дунэ культурэр ары» зыфилорэр Москва циклошт.

Зэхэхъэшхом рагъэблагъагъэ-хэм ащыц Адыгэ Республикэм культурэмкIэ изаслуженнэ ИофшIэу, сурэтышI-модельер цIэрылоу, Адыгеим и Къэралыгъо шухьафтын кызыфагъэшъошагъэу Стлашъу Юрэ.

Лъэпкхэм якультурэ кыизэ-фалотным, дин зэфэшхьафхэр зылэжыххэрэм язэпхыныгъэхэр гъэпытэгъэнхэм, гъэсэнныгъэм иушэтынхэм зягъэушъомбгъугъэным афэшI ИофшIабзэм мэхъэнэ ин раты. Зэхэщаклохэм анахъэу кыдалытэрэмэ ащыц музей-

хэм якъэгъэлъэгъонхэр уахътэм диштэу зэрагъэпсырэр.

Мамыр псэукIэм игъэпытэн, ООН-м, щIагъэм, адыгэ быракъым, Адыгэ Республикэм, экологием, тыкъэзыуцухъэрэ дунаим, наркоманием пэуцугъэным, нэмыкIхэм афэгъэхьыгъэ адыгэ шъуашэхэр Стлашъу Юрэ ышIыгъэх. Лъэпкхыпхэхэм яхьылапгъэхэм, тамыгъэхэм уагъэгъуазэ. УзыщапIугъэ кыуаджэм, шъолпырым яшэн-хаб-

зэхэр бгъэлъэплэнхэм, уилъэпкхитарихъ зэбгъэшIэным, фэшхьафхэм яхьылIэгъэ ИофшIагъэхэр гъэшIэгъоных.

МэстапэмкIэ игухэлъхэр кыри-лотыкIыхэзэ, Ю. Стлашъум Иоф-

шлагъэхэр «къегъэгущылэх». Дунэ зэнэкъокъухэм щытхъуцIэхэр къащыдэзыхыгъэ сурэтышIыр чыжъэу ыпэкIэ маллэ, щылэныгъэм дэбакъозэ, уахътэм ыпэ итэу мэлсэу. ИофшIагъэхэр дискым тетхагъэхэу Москва кышцигъэлъэгъоштых.

— Гъогу сытеханэу зысэгъэхъазыры, зэхэщэн ИофгъохэмкIэ Iэпылэгъу кысфэхъухэрэм сэфэраз, — ело Стлашъу Юрэ. — КъокIыплэм щыпсэурэ лъэпкхэм яискусствэхэмкIэ Къэралыгъо музейеу Мыекъуапэ дэтым сыцэлажъэ. Ситворчествэ сизакъоу сиеу слытэрэп, Адыгэ Республикэу сигупсэм лытэныгъэу кышчысфашIырэм сегъэгущо. Адыгэмэ ящылэныгъэ зыфэдагъэр, тапэкIэ зыфэдэ хъунэу сызыфаер искусствэм ыбзэкIэ дунаим нахьышIоу цыагъэшIэн симурад. Тхъаегъэпсэху синыбджэгъухэр, ИофшIагъэ уасэ фэзышIыххэр.

Гъогумаф, Юр! УигухэлъышIухэр Тхъэм кыбдегъэхъух.

Сурэтым итыр: **Стлашъу Юр.**

КЪАШЪОМ И ДУНЭ МАФ

Къашъом и Дунэ мафэ фэгъэхьыгъэ шъолпыр фестивалыр яцэнэрэу Адыгэ Республикэм цызэхашагъ. КIэлэцIыкIу къэщокIо куп 17 зэнэкъокъум хэлэжъагъ.

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэрэ Адыгеим и Къэралыгъо академическэ лъэпкх ансамблэу «Налмэсым-рэ» фестивалым кIэщакIо фэхъугъэх. Шухьафтын шъхалэу «Гран-при» зыфилорэр «Мыекъуапэ инэфыльэхэм» афагъэшъошагъ.

ХагъэунэфыкIырэ чIыплэхэр кыдэзыхыгъэхэм искусствэм ИофшIэхэу Шъхьаплъэкъо Тэмарэ, Алыбэрд Саныет, Бэрэдж Дианэ, Хъакъуй Анжеликэ, Бахъуко Адамэ, нэмыкIхэр афэгущулагъэх, нэпэеплэ шухьафтынхэр афашIыгъэх. Ансамблэу

«Мыекъуапэ инэфыльэхэм» тафэгущIо

«Налмэсым» ихудожественнэ пащэу Хьоджэе Аслан къэщуа-клохэм, ахэр зыгъасэххэрэм шлоу

щылэр къадэхъунэу афилуагъ. Непэрэ кIэлэеджаклохэр неущ «Налмэсым» хэхъащтых, респуб-

ликэм ыцIэ дунаим щалэтышт.

Сурэтым итыр: **Хьоджэе Аслан къэщуаклохэм афэгущIо.**

ЛЪЭПКЪ ШIЭЖЪЫМРЭ УАХЪТЭМРЭ

Ермэлхэм ятарихъ кызыэрыкIоп

Ермэлхэм лъэпсэич зао зарашIылагъэр ильэси 100 зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ зэхэхъэхэр хэгъэгухэм ащэкIох. Мыекъуапэ цызэхашэгъэ зэлукIэгъум хабзэм икъулыкъушIэхэр, динлэжъхэр, мамыр псэукIэм игъэпытэн зэкIэми зэдырIофэу зылытэххэр хэлэжъагъэх.

Урысыем и Президентэу Владимир Путиным ермэлхэм къафигъэхьыгъэ тхыгъэм чылысым идинлэжъэу Тер-Мушет къеджагъ. Ащ зэрэхигъэунэфыкIыгъэу, лъэпсэич зао дунаим кышцебгъажъэ хъуштэп. Урысыем щыпсэурэ ермэлхэм яобществэ икъутамэу Адыгеим щылэм итхьаматэу Оник Нигоевым кызыэриуагъэу, ащ фэдэ заохэр лъэпкхэм зэпачыгъэх. Ахэр цыф кызыэрыкIохэм кырагъажъэрэп, пащэхэр арых машом кIэзыгъэстыххэр.

Адыгэ РеспубликэмкIэ Мамырынгъэм и Лигэ итхьаматэу, урымхэу тиреспубликэ исхэм яорганизацие ипащэу Аристотель Спировыр, Адыгэ ыкIи Мыекъопэ епархием илIыкIоу Александр,

нэмыкIхэм заом лъэпкхэр зэрэ-зэпигъэуцуххэр, лъэпсэич заохэр къэмыхъунхэм фэшI мамыр щылаклэр гъэпытэгъэн зэрэфаер къалуагъ.

Армением кырашыгъэ шIэжъстелэу мыжъом хэшIыкIыгъэр чылысым цагъэуцугъ. ГукъэкIыжъым епхыгъэ къащым къэгъагъэхэр кIэлъыралъхьагъэх.

Ермэлхэм лъэпсэич заоу ялагъэм кыпкырыкIэу лъэпкыр итэкъухьагъэу дунаим щэпсэу. IэкIыб хэгъэгухэм, Москва, нэмыкIхэм ащыкIогъэ зэхэхъэхэм тетыгъор зылыгъыгъэхэр, заом кIэзыгъэстытыгъэхэр ашаумысых. Ащ даклоу, лъэпкыым зижъыжъынымкIэ амалэу щылэхэм атегушIых.

ТЕКIОНЫГЪЭМ ия 70-рэ ИЛЪЭС

Къэгъэлъэгъоным уегъэгъуазэ

Хэгъэгъу зэошхом ТекIоныгъэр кызыщыдахыгъэр ильэс 70-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэ къэгъэлъэгъонымр КъокIыплэм щыпсэурэ лъэпкхэм яискусствэхэмкIэ Къэралыгъо музейеу Мыекъуапэ дэтым тыгуасэ кышчызэлухыгъ. КIэлэеджаклохэм тарихым инеклубгъохэм зацагъэгъозэнымкIэ зэхэхъэхэр афызэхашагъэх.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр **ЕМТИЛЪ Нурбий.**

Зэхъышхагъэр ыкIи кыдэзы-гъэкIырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкх ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкхэгъу-хэм адырIагъэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыIэр:

385000, кб. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшгъэдэкIыжъ зы-хьырэ секретары: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын ИофхэмкIэ, телерадиоокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыплэ гъэlorы-шIаплэ, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кб. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр

4030 Индексхэр 52161 52162 Зак. 679

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхьаIэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр

МэщIэкъо Саид

ПшгъэдэкIыжъ зыхьырэ секретары ЖакIэмыкIо Аминэ